Til Knut Martin Tande

Fra administrasjonen/JOSP

Dato: 2012 10 01

Fullmaktsvedtak: JUS243 Allmenn formuerett emnebeskrivelse og litteratur

Kursansvarlig Hans Fredrik Marthinussen har satt fram forslag om endringer i emnebeskrivelse og i litteraturlisten.

Endringene i læringsmål er ikke av en slik karakter at gjentakseksamener vanskeliggjøres.

Endringene i litteraturen fører til en mindre reduksjon i sidetallet i hovedlitteraturen.

> Formelt:
>
> I hht § 9 tredje ledd andre og tredje punktum i Reglement for det juridiske fakultet, universitetet i Bergen kan Studieutvalgets leder fatte vedtak "på utvalgets vegne i mindre viktige saker som ikke er av prinsipiell betydning, samt i saker hvor møtebehandling ikke kan avventes uten vesentlig ulempe for fakultetets virksomhet. I sistnevnte tilfeller skal saken så vidt mulig drøftes med minst en av studentrepresentantene i utvalget før vedtak fattes eller tilråding gis".
>
> Saken her anses å omfattes av denne bestemmelsen idet den ikke er vesentlig og ikke kontroversiell.

Vedtak:
Endringer i emnebeskrivelse og litteraturliste for JUS243 Allmenn formuerett vedtas som foreslått.

Knut Martin Tande

prodekan

JUS243 / Allmenn formuerett

Pensum

Studiepoeng: 20.0

Undervisningssemester

Vår

.

Undervisningsspråk

Norsk

Krav til studierett

MAJUR

Mål og innhold

Allmenn formuerett er en samlebetegnelse på regler om rettigheter til formuesgoder (formuesrettigheter). Rettigheter i formuesgoder kan være av flere slag (eiendomsrett, bruksrett, panterett, osv.), og de kan stiftes på ulike måter (f.eks. produksjon, arv, avtale, kreditorbeslag osv.). Av og til kan flere rettigheter i ett og samme formuesgode ikke forenes fullt ut, og da blir det spørsmål om prioritet mellom rettighetene. Hovedregelen er at eldre rettigheter går foran yngre rettigheter. I noen tilfeller kan imidlertid en yngre rett fortrenge en eldre rett, enten fordi innehaveren av den yngre rett var i god tro (godtroerverv), eller fordi en rett ikke har vern mot kreditorbeslag (kreditorekstinksjon). Blir gjeld ikke betalt frivillig, kan gjelden drives inn ved at fordringshaveren (kreditor) får dekning i formuesgoder som tilhører skyldneren (debitor). Dekningen kan skje gjennom et samlet oppgjør (konkurs), eller ved at kreditorene søker dekning en og en. Enkeltforfølgning skjer normalt ved at det blir stiftet utlegg, som er en panterett (en særlig dekningsrett), i ett eller flere formuesgoder, og at formuesgodet deretter blir gjort om i penger. Panterett stiftes ellers gjerne ved avtale før gjelden skal betales som en sikkerhet for oppfyllelsen av kravet på betaling. I en konkurs kan tidligere disposisjoner fra skyldneren bli satt til side (omstøtt), enda de har ordinært vern mot kreditorbeslag.

Læringsutbytte/resultat

Hovedutfordringen i faget allmenn formuerett er dets høye kompleksitet. Det er ikke tilstrekkelig å ha kjennskap til enkeltregler. For å kunne løse de rettsspørsmål som oppstår, kreves en forståelse av et større regelkompleks.

Etter gjennomført kurs forventes det at studentene kan:
- sette de enkelte reglene inn i en større sammenheng.
- forklare hvordan reglene innbyrdes er avhengige av hverandre, og hvordan løsninger ofte må finnes gjennom en sammenstilling av regler, hvor individuelle hensyn ofte har vært ansett å ha en noe mindre plass enn på mange andre rettsområder.
- redegjøre for regelsettenes struktur og evne til å analysere denne strukturen.
- anvende denne kunnskapen til å løse konkrete rettsspørsmål, og kritisk vurdere hensiktsmessigheten av utarbeidet løsning(er).

De regelkompleksene som skal beherskes er følgende:
- reglene om ulike slags rettigheter til formuesgoder, om grunnlaget for rettighetene og om overføring av rettighetene
- reglene om panterett i fast eiendom, løsøre og enkle pengekrav og reglene om forholdet mellom panterett og pantekrav;
- de grunnleggende prinsippene om legitimasjon, publisitet og notoritet i tilknyting til kollisjon mellom rettigheter i samme formuesgode;
- reglene om prioritet mellom rettigheter
- reglene om godtroerverv av rettigheter i henhold til de ulike hovedgruppene for rettsvernsregler (henholdsvis registrering, overlevering og notifikasjon) ~~i fast eiendom, løsøre, enkle pengekrav og~~

~~immaterialrettigheter;~~
- reglene om vern for rettigheter i formuesgoder mot kreditorbeslag i form av utlegg eller konkurs;
- reglene om insolvens som vilkår for å åpne konkurs;
- reglene om avtalers stilling i konkurs;
- reglene om omstøtelse på objektivt og subjektivt grunnlag, med unntak for omstøtelse av motregning;
- reglene om fordelingen mellom kreditorene i konkurs;

Undervisning og omfang

Det holdes til sammen ~~42~~ 38 timer forelesninger, hvorav 10~~12~~ i dynamisk tingsrett, 16 i konkurs, 10~~12~~ i panterett og 2 timer om internasjonaliseringstendenser. I tillegg kommer seminarundervisning, totalt 20 timer.

Obligatoriske arbeidskrav

Det er ikke noe obligatorisk oppmøte på 4.studieår.

I løpet av kurset skal en obligatorisk oppgave besvares og leveres inn. Tidsramme og ordgrense angis i kurset.

For alle skriftlige arbeid som skal regknes med i obligatoriske arbeidskrav, gjelder at hele oppgaven skal svares på, og må fylle de kvalitative og kvantitative minstekrav som er fastsett i "Krav til skriftlige arbeider på masterstudiet i rettsvitenskap."

Besvarelsen må være godkjent før studenten kan avlegge avsluttende eksamen i emnet.

Underkjente elementer i de obligatoriske arbeidskravene kan ikke gjentas før ved neste kurs.

Kursgodkjenning foreldes ikke.

Vurderingsformer

Etter kurset avlegges 4 timers skoleeksamen.

Karakterskala

Ved sensur av emnet benyttes karakterskalaen A til E for bestått og F for ikke bestått

Læremiddelomtale

P.g.a. fagets særpreg og kompleksitet anbefales ~~på det sterkeste~~sterkt å lese igjennom innføringslitteraturen før man går løs på kjernelitteraturen. Kjernelitteraturen dekker læringsutbyttet som forventes at studentene skal tilegne seg i løpet av kurset, men kjernelitteraturen kan være svært tung å få tak på dersom man ikke først har satt seg inn i de noe mer generelle hensyn og konfliktsituasjoner som oppstår.

Innføringslitteratur:
~~- Knophs Oversikt over Norges rett, 13. utgave, Oslo 2009§§ 35-36 I (s. 167-176)~~
- Kåre Lilleholt: Legitimasjon, publisitet og notoritet, Jussens Venner 1996 s. 69-97
- Sjur Brækhus: Omsetning og kreditt 3 og 4. Omsetningskollisjoner I og II. Oslo 1998 s. 1-21 og s. 25-48
- Thor Falkanger/Aage Thor Falkanger: Tingsrett. 6. utgave Oslo 200~~6~~7 § 46

Hovedlitteratur:
- Kåre Lilleholt: ~~Godtruerverv og kreditorvern, 3. utgåve, Oslo 1999 avsnitt 1-3.4, 3.8, 3.10-3.12,4.1-4.3, 4.4.5, 4.4.7, 5.1-5.5, 6, 7.1-7.4, 7.8 og 7.10~~Allmenn formuerett. Fleire rettar til same formuesgode, Oslo 2012, avsnitt 1-2, 3.3-3.6, 5.1-5.4, 5.6 og 6-16.
- Jens Edvin Skoghøy: Panterett, 2. utgave Oslo 2008 avsnitt 1-2.3.5, 2.3.7-3.4 og 4.1-4.2
~~- Thor Falkanger/Aage Thor Falkanger: Tingsrett. 6. utgave Oslo 2006 §§ 54-56~~
- Mads Henry Andenæs: Konkurs, 3. utgave, Oslo 2010 avsnitt 3, 5, 6, 12-17, 22-24, 26-32, 34-35.

Tilleggslitteratur:
- Sjur Brækhus: Omsetning og kreditt 3 og 4. Omsetningskollisjoner I og II. Oslo 1998
- Sjur Brækhus: Pant og annen realsikkerhet, 3. utgave ved Borgar Høgetveit Berg, Oslo 2005

- Thor Falkanger/Aage Thor Falkanger: Tingsrett. 6. utgave Oslo 2006, del C, særlig §§ 54 og 56
- Jens Edvin A. Skoghøy: Panteloven med kommentar. 2. utgave Oslo 2003
- Kåre Lilleholt: Allmenn formuerett. Fleire rettar til same formuesgode, Oslo 2012, avsnitt 4
- Borgar Høgetveit Berg, Stein Bråthen-Otterbech, Tinglysing. Lov om tinglysing 7. juni 1935 nr. 2med kommentarer, Oslo 2009
- Hans F. Marthinussen: Forholdet mellom panteretten og det sikrede kravet, Oslo 2010, kapittel 14
- Kristian Huser: Gjeldsforhandling og konkurs, Bind 1-3. Bergen 1987-1993
- Knophs Oversikt over Norges rett, 13. utgave, Oslo 2009 §§ 50-57
- Kåre Lilleholt: Ulovfesta ekstinksjon - Norske Fjellhus- og Sigdal-dommane, JV 1994 s. 279-290
- Thor Falkanger: Utilbørlighetsbegrepet i dekningsloven § 5-9, JV 1998 s. 105-131
- Kåre Lilleholt: Bruk av reelle omsyn i formueretten, JV 2000 s. 49-60
- Kåre Lilleholt: Ekteskap og utlegg, JV 2001 s. 43-55
- Hans F. Marthinussen: Ulovfestet ekstinksjon, JV 2006 s. 1-29
- Hans F. Marthinussen: Rettsvern mot kreditorbeslag ved overdragelse og pantsettelse av panteretter, JV 2011 s. 87-130
- Erik Wold: Immaterialrettigheter som dekningsobjekt, LoR 2006 s. 272

Undervisningssted

Emneevaluering

I henhold til retningslinjer for evaluering av emner ved Det juridiske fakultet.

Kontaktinformasjon

Kursansvarlig: Professor Berte-Elen Konow og førsteamanuensis Hans Fredrik Martinussen.

Administrativt ansvarlig: Konsulent Karitha Reisæter: Karitha.Reiseter@jurfa.uib.no